

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 517/2021-32

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Dudítša a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátskou kanceláriou, Havlíčkova 16, Bratislava, IČO 47 244 895, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Ondrej Urban, MBA, proti postupu Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cpr 2/2017 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka označená v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 7. júna 2021 a doplnenou 30. júla 2021, 23. augusta 2021 a 13. septembra 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj práva podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cpr 2/2017 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľka v petite ústavnej sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd okresnému súdu prikázal v napadnutom konaní konať bez zbytočných prieťahov, a zároveň požaduje priznanie primeraného finančného zadostučinenia v sume 2 500 eur (hoci v odôvodnení ústavnej sťažnosti uvádza sumu 3 500 eur, ústavný súd pri požadovanej sume finančného zadostučinenia vychádzal z petitu ústavnej sťažnosti s prihliadnutím na to, že aj v doplneniach ústavnej sťažnosti sťažovateľka konzistentne požaduje sumu 2 500 eur, pozn.), ako aj náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou doručenou okresnému súdu 12. januára 2017 domáha určenia, že zo strany zamestnávateľa [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“), došlo k diskriminačnému konaniu vo vzťahu k nej, žalobou sa tiež domáha určenia výšky a zloženia funkčného platu a tiež sa domáha doplatenia chýbajúcej časti funkčného platu a náhrady nemajetkovej ujmy.

3. Zo zistenia ústavného súdu vyplýva, že okresný súd v napadnutom konaní rozhodol rozsudkom č. k. 12 Cpr 2/2017-776 z 26. augusta 2020 tak, že sčasti žalobu zamietol a sčasti konanie zastavil. Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie.

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Podstatou argumentácie sťažovateľky je námietka, že okresný súd v napadnutom konaní nerozhodol právoplatne o jej žalobe a o všetkých súvisiacich nárokoch (napr. náhrada trov konania) bez zbytočných prietahov a v primeranej lehote, pričom v napadnutom konaní postupoval neefektívne.

5. Sťažovateľka poukazuje na to, že jej predchádzajúce ústavné sťažnosti boli uzneseniami ústavného súdu č. k. I. ÚS 388/2020 z 20. augusta 2020 a č. k. I. ÚS 18/2021 z 19. januára 2021 odmietnuté. S ich odôvodneniami sa sťažovateľka nestotožňuje z dôvodu „*príliš formalistického a rigidného nazerania...*“. V čase podania tretej ústavnej sťažnosti napadnuté konanie trvá štyri roky a štyri mesiace, „*nakoľko stále toho času nebolo rozhodnuté o odvolaní sťažovateľky a o trovách konania.*“.

6. Sťažovateľka rozsiahlo poukazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a ústavného súdu, podľa ktorej primeranosť dĺžky konania je potrebné hodnotiť s ohľadom na zložitosť veci, správanie účastníkov a postup súdu. Postup súdu v konaní má byť plynulý a má smerovať k rozhodnutiu. Napadnuté konanie vzhľadom na jeho predmet (diskriminácia v pracovnoprávných vzťahoch a náhrada časti platu) vyžaduje navyše osobitnú rýchlosť konajúceho súdu (napr. rozsudky ESLP vo veciach Havalá proti Slovensku z roku 2002, Styranowsku proti Poľsku z roku 1998, Nves a Silva proti Portugalsku z roku 1989, nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 345/2014). Nečinnosť súdu nemožno ospravedlniť nadmernou záťažou konkrétneho sudcu alebo zlým personálnym vybavením súdu. Riadne uplatnenie procesných práv sťažovateľkou ako stranou sporu (podanie odvolania, sťažnosti a pod.) nemôže byť vyhodnotené v jej neprospech.

7. Okresný súd podľa sťažovateľky k predmetnému konaniu nepristupuje dostatočne efektívne „*nakoľko stále nebolo rozhodnuté o podanom odvolaní a trovách konania teda o tzv. podružnej agende po vydaní druhostupňového rozhodnutia.*“.

8. Sťažovateľka opakovane poukazuje na to, že nenapáda nečinnosť okresného súdu, ale jeho nesústreďený a neefektívny postup, namieta pritom čas (jeden rok a dva mesiace) od podania žaloby (resp. posledného doplnenia žaloby) po nariadenie prvého pojednávania vo veci, namieta oneskorené doručenie rozsudku okresného súdu a tiež celkové trvanie napadnutého konania (v čase podania ústavnej sťažnosti štyri roky a štyri mesiace), ktoré je vzhľadom na predmet konania neprimerané. Okresný súd vykonal vo veci „*nadmerný*“ počet pojednávanií (nariadil 10 pojednávanií, z ktorých dve boli zrušené), ktoré vzhľadom na skutkový a právny stav neboli

potrebné. Zároveň pandémia koronavírusu nemôže slúžiť ako „*generálna ospravedlnenka*“ na nečinnosť súdov. V čase vyhlásenia výnimočného stavu 16. marca 2020 napadnuté konanie nevyžadovalo vykonávanie dokazovania, „*v danom čase už vec mohla byť dávno rozhodnutá...*“, pričom nebolo potrebné nariadovať taký počet pojednávanií. Strany sporu sa pojednávanií zúčastnili okrem jedného, kde sa nedostavili bez ospravedlnenia žalovaná a jej právny zástupca, a jedného, kde nebola prítomná žalovaná, pričom okresný súd trval na jej osobnej účasti z dôvodu jej vypočutia.

9. Podľa sťažovateľky okresný súd nepostupoval striktne podľa § 223 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“), keďže rozsudok bol vyhlásený 26. augusta 2020 a expedovaný bol 28. septembra 2020, „*čo je zjavne viac ako 30 dní.*“.

10. V roku 2018 okresný súd prejednal vec na 3 pojednávaniach (8. júna 2018, 26. septembra 2018 a 31. októbra 2018). Prvé pojednávanie okresný súd nariadil po viac ako 1,5 roku od podania žaloby, resp. po vyše roku od doplnenia žaloby. V roku 2019 okresný súd nariadil ďalších 5 pojednávanií, z ktorých boli uskutočnené 4 (30. januára 2019, 12. júna 2019, 2. októbra 2019 a 23. októbra 2019). V roku 2020 okresný súd nariadil ďalšie 2 pojednávania (31. januára 2020 a 15. apríla 2020), z ktorých posledné zrušil z dôvodu šíriaceho sa koronavírusu. Ďalšie pojednávanie vykonal 26. augusta 2020, na ktorom vo veci rozhodol. Rozsudok sťažovateľke doručil až 15. októbra 2020. Sťažovateľka 29. septembra 2020 podala proti rozsudku odvolanie. Okresný súd bude povinný doručiť odvolanie protistrane a následne toto vyjadrenie doručiť sťažovateľke.

11. Sťažovateľka argumentuje, že (i) je slabšou stranou v danom konaní, (ii) od začatia konania je aktívnou stranou, (iii) zúčastnila sa každého pojednávania, (iv) rešpektovala pokyny okresného súdu, (v) dodržala lehoty na predloženie vyjadrení a (vi) nevykonala taký úkon, ktorým by viedol k priet'ahom v napadnutom konaní.

12. K právnej a ku skutkovej zložitosti veci sťažovateľka uvádza, že konania o antidiskriminačnej žalobe „*môžu byť považované vo všeobecnosti za náročné na dokazovanie, a to hlavne vo fáze hodnotenia vykonaných dôkazov*“, napriek tomu tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. V prerokúvanej veci nie je prítomný taký závažný prvok právnej alebo skutkovej zložitosti veci, ktorý by ospravedlnil doterajšiu dĺžku napadnutého konania.

13. Neprimeraná dĺžka napadnutého konania nebola spôsobená sťažovateľkou. Ako strana sporu je v konaní aktívna, je zastúpená právnym zástupcom, písomne sa niekoľkokrát vyjadrila k predmetu konania, zúčastňovala sa pojednávanií, ani jedno nebolo odročené pre jej neprítomnosť, okresnému súdu poskytla potrebnú súčinnosť, riadne a včas predložila dôkazy.

14. Celkové trvanie napadnutého konania vzhľadom na jeho predmet je celkom zjavne neprimerané, pričom k porušeniu označených práv dochádza nielen nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnym a nesústredeným postupom.

15. Podľa sťažovateľky sú dané podmienky aj pre priznanie primeraného finančného zadost'učinenia, keďže vzniknuté porušenie práv nemožno napraviť a jeho priznaním sa dovŕši ochrana porušených práv sťažovateľky. Pokiaľ ide o určenie výšky primeraného finančného zadost'učinenia sťažovateľka poukazuje na metódu výpočtu, ktorý uviedol ESLP v rozsudku vo veci

Apicella proti Taliansku z 29. 3. 2006. Z dôvodu ekonomickej blízkosti krajín sťažovateľka tiež poukazuje na stanovisko občianskoprávneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu Českej republiky č. k. Cpjn 206/2010 z 13. apríla 2011, ktoré upravuje odškodňovanie za neprimerane dlhé súdne konania.

16. V doplneniach ústavnej sťažnosti sťažovateľka neuvádza žiadnu novú argumentáciu, v týchto podaniach len aktualizuje celkové trvanie napadnutého konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

17. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta porušenie označených práv podľa ústavy, listiny, dohovoru a charty postupom okresného súdu v napadnutom konaní, ktorý o jej žalobe ani po uplynutí štyroch rokov a štyroch mesiacov právoplatne nerozhodol.

III.1. K aplikovateľnosti čl. 47 charty:

18. Podľa čl. 51 ods. 1 charty sú ustanovenia charty určené členským štátom výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Európskej únie. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie sa základné práva zaručené v právnom poriadku Európskej únie uplatnia vo všetkých situáciách, ktoré upravuje právo Európskej únie, avšak nie mimo týchto situácií. Pokiaľ teda určitá právna situácia nepatrí do pôsobnosti práva Európskej únie, nemôžu sa na akty členských štátov vzťahovať ani ustanovenia charty (porov. napr. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 30. 6. 2016 vo veci C-205/2015, Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov proti Vasilemu Tomovi, Biroul Executorului Judecătoresc Horațiu-Vasile Cruduleci, body 23 a 24, ECLI:EU:C:2016:499, pozri aj II. ÚS 45/2017).

19. Vychádzajúc z predmetu napadnutého konania (rozhodovanie o antidiskriminačnej žalobe), ústavný súd dospel k záveru, že v prerokovanej veci (vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecným súdom) dochádza (aj) k aplikácii práva Európskej únie predovšetkým v oblasti ochrany zamestnanca pred diskrimináciou.

20. Na tomto základe ústavný súd konštatuje, že v konkrétnych okolnostiach veci sa aplikuje čl. 47 charty v časti práva sťažovateľky na to, aby jej záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty postupom okresného súdu v napadnutom konaní:

21. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a podľa čl. 38 ods. 2 listiny) si ústavný súd osvojil judikatúru ESLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08, I. ÚS 326/2010).

22. O zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti smerujúcej proti zbytočným priet'ahom v súdnom konaní ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby ten orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, III. ÚS 342/08).

23. V doterajšej judikatúre ústavný súd už viackrát uviedol, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, ÚS 92/03, III. ÚS 359/08). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že charakter postupu všeobecného súdu v napadnutom konaní sa nevyznačuje takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011). Okrem toho jednou zo základných pojmových náležitostí ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou ESLP (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

24. Pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti ústavný súd považoval za relevantné, že ide už v poradí o tretiu ústavnú sťažnosť sťažovateľky.

25. Prvú ústavnú sťažnosť sťažovateľky doručenú ústavnému súdu 8. apríla 2020 ústavný súd odmietol uznesením č. k. I. ÚS 388/2020-26 z 20. augusta 2020 ako zjavne neopodstatnenú. V predmetnom uznesení ústavný súd hodnotil existenciu zbytočných priet'ahov v napadnutom konaní v období od začatia konania do nariadenia pojednávania na 26. august 2020. Ústavný súd skúmal námietku sťažovateľky o časovom odstupe medzi doručením žaloby a nariadením prvého pojednávania vo veci (body 26, 27 a 28 uznesenia) a zistil, že k oddialeniu nariadenia pojednávania prispela sama sťažovateľka tým, že postupne doručila okresnému súdu šesť doplnení žaloby s novými skutkovými okolnosťami a listinnými dôkazmi. Po vykonaní prvého pojednávania doručila sťažovateľka ďalšiu zmenu žaloby (zmenu petitu). Okresný súd následne vyzval sťažovateľku na odstránenie väd uvedeného podania (body 28 a 29). Pojednávanie konané 31. januára 2020 bolo potrebné odročiť vzhľadom na obsah záverečnej reči sťažovateľky, ktorá potvrdila, že jej žalovaná doplatila mzdu. V dôsledku tohto vyjadrenia okresný súd odročil pojednávanie a vyzval sťažovateľku na úpravu petitu žaloby (bod 31). Túto povinnosť si sťažovateľka v uloženej lehote nesplnila, preto ju okresný súd opakovane vyzval pod hrozbou poriadkovej pokuty. Sťažovateľka až následne reagovala na výzvu okresného súdu čiastočným späťvzatím žaloby (bod 32). Ústavný súd v predmetnom uznesení dospel k záveru, že vo vymedzenom období postup okresného súdu v napadnutom konaní nemožno hodnotiť ako „neefektívny, nesústredený a neučinný“. Okresný súd využil aj procesné inštitúty na predchádzanie zbytočným priet'ahom (uloženie poriadkovej pokuty právnenmu zástupcovi žalovanej a hrozba poriadkovou pokutou sťažovateľke). Rovnako tak konštatoval, že k predĺženiu napadnutého konania prispela sama sťažovateľka tým, že šesťkrát dopĺňala žalobu, navrhla zmenu petitu žaloby

tak, že bol materiálne neurčitý a nevykonateľný, a tiež opomenutím uviesť rozhodujúce skutočnosti, kvôli ktorému bolo odročené pojednávanie 31. januára 2020, keď bol okresný súd pripravený na prednes záverečných rečí (body 34 až 37).

26. V poradí druhú ústavnú sťažnosť doručenu ústavnému súdu 23. novembra 2020 ústavný súd odmietol uznesením č. k. I. ÚS 18/2021-25 z 19. januára 2021 ako zjavne neopodstatnenú. Ústavný súd v tomto uznesení posudzoval napadnuté konanie od vydania rozsudku okresného súdu z 26. augusta 2020, ktorým sčasti žalobu zamietol a sčasti konanie zastavil. Proti tomuto rozsudku podala sťažovateľka odvolanie, okresný súd jej uznesením zo 16. novembra 2020 uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie, proti ktorému sťažovateľka podala sťažnosť podľa § 240 CSP. Okresný súd doručoval odvolanie sťažovateľky na vyjadrenie žalovanej. Ústavný súd v postupe okresného súdu v napadnutom konaní po vyhlásení rozsudku a po podaní odvolania sťažovateľkou nezistil také pochybenia, ktoré by mali za následok vznik neodôvodnených prietáhov (bod 21). Ústavný súd osobitne skúmal námietku týkajúcu sa doručenia rozsudku sťažovateľke až 15. októbra 2020. Okresný súd predmetný rozsudok expedoval 28. septembra 2020 (teda v skutočnosti vznikol prietáh počítaný na dni vzhľadom na § 223 ods. 3 CSP). Ústavný súd poukázal na to, že okresný súd eviduje v súdnom registri poznámku o márnom uplynutí lehoty na prevzatie zásielky u právneho zástupcu sťažovateľky. Na tomto základe ústavný súd považoval námietku a tvrdenie sťažovateľky za zavádzajúce. Ústavný súd tiež uviedol, že ďalšie správanie sťažovateľky po vyhlásení rozsudku nasvedčuje, že jej procesná aktivita v spore je výrazným spôsobom nasmerovaná k oddialeniu konečného rozhodnutia (porovnaj najmä body 19, 21, 23.1, 23.2, 23.3, 24.1).

27. Ústavný súd vychádzal z právnych záverov, ktoré vyslovil v uzneseniach sp. zn. I. ÚS 388/2020 a sp. zn. I. ÚS 18/2021 vo veci prvej a druhej ústavnej sťažnosti sťažovateľky, a v plnej miere na tieto právne závery odkazuje.

28. Pokiaľ ide o aktuálne prerokúvanú ústavnú sťažnosť sťažovateľky, zo zistenia ústavného súdu vyplýva, že po rozhodnutí o druhej ústavnej sťažnosti sťažovateľky sudca okresného súdu uznesením z 3. februára 2021 zrušil uznesenie vyššieho súdneho úradníka zo 16. novembra 2020, ktorým bola sťažovateľke uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie. Následne okresný súd 27. apríla 2021 odoslal súdny spis na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľky, ktorý mu bol doručený 29. apríla 2021. V čase predbežného prerokovania tretej ústavnej sťažnosti sťažovateľky krajský súd nerozhodol o odvolaní sťažovateľky.

29. Vychádzajúc z týchto skutočností, ústavný súd konštatuje, že po rozhodnutí o druhej ústavnej sťažnosti sťažovateľky okresný súd v napadnutom konaní postupoval plynulo – rozhodol o sťažnosti sťažovateľky podľa ustanovení Civilného sporového poriadku a následne predložil súdny spis odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľky. V čase podania tretej ústavnej sťažnosti sťažovateľky okresný súd v napadnutom konaní nevykonával žiadne úkony, keďže súdny spis bol už predložený krajskému súdu.

30. Ústavný súd takto nezistil možnú príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením označených práv podľa ústavy, listiny, dohovoru a charty a postupom okresného súdu v napadnutom konaní (v posudzovanom období, pozn.). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného

základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

31. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jej ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie.

32. Nad rámec veci ústavný súd pripomína, že pri hodnotení toho, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ESLP posudzuje dĺžku konania ako celok bez ohľadu na jednotlivé fázy konania (pozri napr. rozsudky ESLP vo veciach *Bubláková* proti Slovenskej republike z 15. 2. 2011, *Čičmanec* proti Slovenskej republike z 28. 6. 2016). Treba však podotknúť, že ESLP vo svojom rozhodovaní koná proti Slovenskej republike ako porušovateľovi práv a z toho dôvodu posudzovaná dĺžka konania ako celok je relevantná. Pri posudzovaní veci ústavným súdom v konaní podľa čl. 127 ústavy ústavný súd koná proti konkrétnemu porušovateľovi práv sťažovateľa v čase podania ústavnej sťažnosti. Ak sťažovateľom označený porušovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti vo veci sťažovateľa už rozhodol, nemohol byť v čase podania sťažnosti porušovateľom práv sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov za predpokladu, že sa mu vec súdom vyššej inštancie nevrátila na ďalšie konanie. Sťažovateľ mal dostatočný časový priestor napadnúť ústavnou sťažnosťou porušenie svojich práv v čase, keď porušovateľ mal dispozíciu s vecou, a nie až *ex post*, keď už dĺžku konania (vzhľadom na skončenie veci u neho) nemohol porušovateľ nijako ovplyvniť (napr. vec bola zaslaná odvolaciemu súdu na konanie o odvolaní). Ústavný súd rešpektuje judikatúru ESLP, musí však poznamenať, že v uvedenom náhlade na subjekt porušovateľa práv sťažovateľa je medzi subjektom, ktorý je porušovateľom v konaní pred ESLP, a porušovateľom v konaní pred ústavným súdom zásadný rozdiel. Ústavný súd totiž v tomto type konania nekoná proti Slovenskej republike, ale proti konkrétnemu porušovateľovi práv (v tomto prípade okresnému súdu). Ak účelom ústavnej sťažnosti je zjednanie nápravy smerujúcej k ukončeniu (prietahovej) veci v primeranej lehote, a tým k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa, nemožno na výsledok nahliadať len cez prizmu primeraného finančného zadost'učinenia, ktoré by nemalo byť ponímané ako výsledok a cieľ tohto konania, ale ako dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04). Ústavný súd však pri konkrétnych okolnostiach úplne nevyklučuje aj spočítavanie dĺžky konania u rôznych porušovateľov (napr. IV. ÚS 81/2019, I. ÚS 103/2019, I. ÚS 282/2019), v tomto konkrétnom prípade však o taký prípad nejde.

33. Pri uplatnení svojej právomoci je však súčasne ústavný súd v zmysle § 45 zákona o ústavnom súde viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 alebo § 131a neustanovujú inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha, čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným

súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 355/09, IV. ÚS 287/2011, II. ÚS 660/2016). Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. októbra 2021

Libor Duľa
predseda senátu